

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 59 ust. 1 pkt. 2, art. 63 ust. 1 i ust. 4, a także art. 64 ust. 1, art. 66 oraz art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oraz art. 123 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), w związku z § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), w związku z wnioskiem Inwestora w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na: **„Budowie do 6 farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 6 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nr ewid. 70/2, 71, 80, 105 oraz na działkach stanowiących odpowiednio rów i drogę 82, 96 w obrębie Wygoda w gminie Lisków”**.

p o s t a n a w i a m

stwierdzić obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy sporządzić w zakresie zgodnym z art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

W sposób szczególny w raporcie należy uwzględnić następujące zagadnienia:

1. Przedstawienie charakterystyki przedsięwzięcia z uwzględnieniem jej powierzchni, planowanych rozwiązań technicznych, liczby i opisu poszczególnych elementów instalacji, szczególnie stacji transformatorowych, inwerterów i systemów magazynowania energii.
2. Przedstawienie załącznika graficznego opatrzonego legendą, na którym zaprezentowana zostanie lokalizacja głównych elementów instalacji.
3. Z zakresu ochrony przyrody i bioróżnorodności:
  - 1) Przedstawienie aktualnego opisu szaty roślinnej i bioty grzybów ze szczególnym uwzględnieniem gatunków roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową oraz rzadkich lub zagrożonych wyginięciem.
  - 2) Przedstawienie aktualnych informacji na temat gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz rzadkich lub zagrożonych wyginięciem. Inwentaryzację ptaków należy przeprowadzić zarówno na terenie przedsięwzięcia, jak i w strefie buforowej o szerokości ≥ 100 m wskazując stwierdzone gatunki, liczbę par lęgowych oraz kategorie lęgowości. W przypadku ptaków migrujących należy wskazać ważniejsze miejsca koncentracji w okolicy gęsi, żurawi i ptaków siewkowatych.
  - 3) Przedstawienie na załączniku graficznym lokalizacji elektrowni słonecznej oraz istniejących w najbliższym sąsiedztwie, zadrzewień, zakrzewień, cieków, zbiorników wodnych i innych istniejących lub planowanych do budowy elektrowni słonecznych i wiatrowych (w odległości do 1 km).

Sh

- 4) Dokonanie oceny wpływu przedsięwzięcia na bioróżnorodność i wyjaśnienie czy przedsięwzięcie wpłynie na utratę różnorodności gatunków, w tym gatunków chronionych na mocy przepisów dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej oraz czy wpłynie na bogactwo gatunków lub skład gatunkowy siedlisk na badanym obszarze.
  - 5) Przedstawienie oceny wpływu przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne wraz z propozycją działań zabezpieczających ich drożność i funkcjonalność.
  - 6) Przedstawienie sposobu użytkowania powierzchni farmy fotowoltaicznej na etapie eksploatacji, w tym planowanych działań pielęgnacyjnych, sposobu zagospodarowania powstałej z koszenia biomasy itp. Wskazanie planowanych działań minimalizujących, w tym dotyczących terminów koszenia.
4. Z zakresu ochrony wód i środowiska gruntowo-wodnego:
- 1) Przedstawienie szczegółowych rozwiązań technicznych i technologicznych ukierunkowanych na ochronę środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia (ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań stosowanych w stacjach transformatorowych oraz magazynach energii).
  - 2) Wskazanie zapotrzebowania na wodę układu elektrolizera, źródła jej poboru, sposobu oczyszczania wody wykorzystanej w procesie elektrolizy oraz dalszego zagospodarowania zużytej wody wraz z analizą powstałych ścieków na środowisko.
  - 3) Wskazanie przewidywanej dobowej ilości magazynowanego wodoru (H_2 /dobę).
  - 4) Wskazanie rodzaju planowanych do zastosowania w procesie elektrolizy elektrolitów i sposobu ich magazynowania.
5. W przypadku zastosowania ogniów wodorowych określenie łącznej ilości magazynowanego wodoru oraz wyjaśnienie, czy przedsięwzięcie będzie zaliczało się do zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138), a także wskazanie czy wokół zbiorników z wodorem zostanie wyznaczona strefa zagrożenia wybuchem, w której nie mogą znajdować się materiały łatwopalne wraz z określeniem promienia wyżej wymienionej strefy.
6. Przedstawienie oceny wpływu przedsięwzięcia na krajobraz na przykład poprzez: przedstawienie na mapie zasięgu widoczności planowanego przedsięwzięcia z poziomu człowieka; przeprowadzenie analizy krajobrazowej w zakresie ekspozycji przedsięwzięcia w krajobrazie za pomocą dokumentacji fotograficznej z różnych punktów z zaznaczeniem na mapie miejsc wykonania zdjęć; wizualizacja przedsięwzięcia z różnych punktów widokowych, przedstawienie mapy krajobrazu; przedstawienie wizualizacji przedsięwzięcia itp.
7. Z zakresu ochrony klimatu: należy wyjaśnić, w jaki sposób przedsięwzięcie może wpłynąć na zmiany klimatu i czy przewidziano rozwiązania łagodzące te zmiany, proszę także ocenić odporność przedsięwzięcia na przewidywane zmiany klimatu, to jest wyjaśnić czy przedsięwzięcie będzie przystosowane do postępujących zmian klimatu uwzględniając elementy związane z klęskami żywiołowymi na przykład silne wiatry, susza, pożary, fale upałów i mrozów, powodzie, nawałne deszcze i burze, intensywne opady śniegu i proszę opisać działania minimalizujące.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 29.07.2022 r. Inwestor wystąpił o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie do 6 farm

5

fotowoltaicznych o łącznej mocy do 6 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nr ewid. 70/2, 71, 80, 105 oraz na działkach stanowiących odpowiednio rów i drogę 82, 96 w obrębie Wygoda w gminie Lisków”.

Po przeanalizowaniu dokumentów zostało wszczęte postępowanie administracyjne i obwieszczeniem z dnia 30 sierpnia 2022r. znak sprawy: ROI.6220.12.4.2022 poinformowano o tym strony postępowania, prawie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, możliwości zapoznania się z dokumentami dotyczącymi sprawy oraz składania uwag i wniosków. Strony postępowania nie wniosły żadnych uwag. W oparciu o art. 64 ust. 1, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) wystąpiono do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Kaliszu celem uzyskania opinii na temat konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i ewentualnego zakresu raportu.

Pismem z dnia 1 września 2022r. (wplynęło do Urzędu Gminy w Liskowie w dniu 01.09.2022 roku) znak: PO.ZZŚ.2.435.259.2022.AN Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Kaliszu nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie wskazał na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków i wymagań:

1. Zorganizować plac budowy i jego zaplecze oraz drogi dojazdowe z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
2. Do realizacji przedmiotowej inwestycji stosować urządzenia i sprzęt budowlany sprawny technicznie, spełniający wymogi dopuszczające go do użytku; rodzaj i stan techniczny wykorzystywanego sprzętu musi zapewnić ochronę środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem.
3. Plac budowy wyposażać w odpowiednią ilość sorbentów, a ewentualne wycieki z maszyn budowlanych natychmiastowo neutralizować przy ich użyciu; zanieczyszczony grunt przekazać do unieszkodliwienia uprawnionym podmiotom.
4. Naprawy wykorzystywanego sprzętu dokonywać w miejscach do tego przystosowanych.
5. Na terenie inwestycji nie przechowywać paliw lub innych substancji mogących zanieczyścić wody powierzchniowe lub podziemne.
6. Wszelkie prace ziemne wykonywać w sposób zapewniający ochronę gruntu i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.
7. Pod instalację fotowoltaiczną o mocy do 6 MW przeznaczyć do 3,94 ha na działkach ewid. nr 70/2, 71, 80, 105 oraz 82, 96 w obrębie Wygoda w gminie Lisków.
8. Prace związane z realizacją inwestycji należy prowadzić w sposób niepowodujący uszkodzenia rowu R—M14 zlokalizowanego na terenie inwestycyjnym oraz sąsiadującego z działkami inwestycyjnymi cieką naturalnego Żabianka z Chrust; w przypadku wystąpienia kolizji projektowanej instalacji z urządzeniami wodnymi wykonać ich przebudowę w celu zachowania ciągłości sieci; montaż paneli i innych obiektów przeprowadzać w taki sposób, aby żadne urządzenia i pojazdy nie przemieszczały się po terenie urządzeń wodnych.
9. Ogrodzenie farmy fotowoltaicznej zamontować w odległości co najmniej 1,5 m od granicy rowu melioracyjnego oraz 5 m od cieką naturalnego.
10. Ścieki bytowe powstające na etapie realizacji planowanego przedsięwzięcia, pochodzące od pracowników prowadzących montaż elektrowni odprowadzać do przenośnych zbiorników

- bezdopływowych, a następnie zapewnić ich systematyczny wywóz przez uprawnione podmioty;
11. Odpady należy magazynować w sposób selektywny, w pojemnikach lub kontenerach i sukcesywnie wywozić z placu budowy przez wyspecjalizowane podmioty.
  12. W przypadku zastosowania transformatorów olejowych należy wyposażyć je w misy o pojemności pozwalającej pomieścić cały wyciek oleju, zabezpieczając tym samym środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniem.
  13. Wody opadowe i roztopowe z terenu nowoprojektowanej elektrowni odprowadzać w sposób nieorganizowany w grunt.
  14. Do mycia paneli stosować wyłącznie czystą wodę bez dodatku środków chemicznych, dopuszcza się stosowanie środków biodegradowalnych obojętnych dla środowiska w przypadku silniejszych zabrudzeń.
  15. Po zakończeniu robót budowlano – montażowych teren inwestycji należy uporządkować.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu pismem z dnia 2 września 2022 roku (wpłynęło do Urzędu Gminy w Liskowie w dniu 02.09.2022 roku) znak: ON-NS.9011.3.70.2022 wyraził opinię, że dla ww. przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 22 marca 2023r., (wpłynęło do Urzędu Gminy w Liskowie w dniu 24.03.2022 roku) znak: WOO-IV.4220.1112.2022.WR.2 wyraził opinię, że istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), dalej ustawy ooś, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po zasięgnięciu opinii organów, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy ooś.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest ustalenie oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na budowie do 6 farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 6 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nrach ewid. 70/2, 71, 80 i 105 oraz działkach nr 82 i 96 stanowiących odpowiednio rów i drogę, obręb Wygoda, gmina Lisków, powiat kaliski. Przedsięwzięcie obejmuje do 27 000 sztuk paneli fotowoltaicznych o mocy jednostkowej 200—2 000 Wp, konstrukcję wsporczą, do 84 sztuk inwerterów, do 6 stacji transformatorowych, do 6 naziemnych magazynów energii, drogi wewnętrzne, plac montażowy o powierzchni $\leq 200 \text{ m}^2$ oraz ogrodzenie. Wnioskodawca zakłada możliwość etapowej realizacji przedsięwzięcia. Powierzchnia przedsięwzięcia wynosi do 3,9 ha i jest równa powierzchni działek objętych wnioskiem.

Analizując kryteria wskazane w art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. g ustawy ooś uznano, że konieczna jest ocena wpływu przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne, w szczególności na etapie eksploatacji farm fotowoltaicznych. Jedną z możliwości magazynowania energii są ogniwa wodorowe wykorzystujące proces elektrolizy. Wnioskodawca w karcie informacyjnej przedsięwzięcia takiej możliwości nie wykluczył. Mając na uwadze względnie duże zużycie wody (około 9 l wody na 1 kg wodoru) podczas procesu elektrolizy należy przede wszystkim

wskazać źródło wody i jej zużywaną ilość. Ponadto należy wskazać rodzaj i ilość elektrolitu, jego źródło, a następnie dane te uwzględnić w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W kontekście art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy ooś należy wskazać, że wodór należy do gazów łatwopalnych i jego magazynowanie zwiększa ryzyko wystąpienia poważnej awarii. Wobec powyższego wskazano, aby w raporcie wskazać przewidywaną dobową ilość magazynowanego wodoru, co jest istotne w świetle rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138).

Wobec powyższego nie jest możliwe dokonanie rzetelnej oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w zakresie określonym w karcie informacyjnej przedsięwzięcia. Zatem dla przedmiotowego przedsięwzięcia istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać szczegółowy opis wybranej ostatecznie przez Wnioskodawcę technologii magazynowania energii wraz z oceną jej wpływu na poszczególne elementy środowiska. W przypadku magazynów energii w technologii ogniów wodorowych należy jednoznacznie wskazać sposób produkcji i magazynowania wodoru wraz z oceną wpływu wybranego wariantu na środowisko. W raporcie o oddziaływaniu na środowisko należy przedstawić szczegółowe rozwiązania techniczne i technologiczne ukierunkowane na ochronę środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia z uwzględnieniem rozwiązań stosowanych w stacjach transformatorowych i magazynach energii.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy ooś, na podstawie przedstawionych materiałów stwierdzono, że przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.) oraz poza obszarami ważnymi dla ptaków województwa wielkopolskiego wyznaczonymi w opracowaniu Przemysława Wylegały, Stanisława Kuźniaka, Pawła T. Dolaty *Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego* (opracowanie na zlecenie Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego. Poznań, 2008, mscr.). Najbliższym obszarem chronionym jest obszar chronionego krajobrazu Dolina Swędrni w okolicach Kalisza oddalony o 4,9 km. Najbliższym obszarem Natura 2000 jest specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Swędrni PLH300034 oddalony o 6,3 km.

Przedsięwzięcie znajduje się poza korytarzami ekologicznymi należącymi do sieci korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej, jest natomiast położone w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych, którymi są bezimienne ciekły zlokalizowane na działkach nr ewid. 67 i 82 obręb Wygoda. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględnić ten fakt.

Teren przedsięwzięcia to użytkowany rolniczo grunt orny. Należy zwrócić uwagę, że grunty orne mogą stanowić siedliska rzadkich i objętych ochroną gatunkową ptaków, a także gatunków roślin (rzadkich chwastów z grupy archeofitów). W przypadku ptaków badaniami należy objąć tereny otaczające przedsięwzięcie o szerokości nie mniejszej niż 100 m. W raporcie powinna także znaleźć się analiza oddziaływania przedsięwzięcia na elementy przyrodnicze na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia wraz ze wskazaniem działań minimalizujących negatywny wpływ. Raport

5

o oddziaływaniu na środowisko powinien zawierać aktualny opis szaty roślinnej, a także informacje o stwierdzonych chronionych, rzadkich lub zagrożonych wyginięciem gatunkach roślin, grzybów i zwierząt, w tym ptaków.

Z uwagi na charakter przedsięwzięcia oraz sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej należy dokonać analizy wpływu na krajobraz na przykład poprzez: przedstawienie na mapie zasięgu widoczności planowanego przedsięwzięcia z poziomu człowieka; przeprowadzenie analizy krajobrazowej w zakresie ekspozycji przedsięwzięcia w krajobrazie za pomocą dokumentacji fotograficznej z różnych punktów z zaznaczeniem na mapie miejsc wykonania zdjęć; wizualizacja przedsięwzięcia z różnych punktów widokowych, przedstawienie mapy krajobrazu; przedstawienie wizualizacji przedsięwzięcia itp.

Raport o oddziaływaniu na środowisko powinien być wykonany zgodnie z art. 66 ustawy o oś, ustawy o oś, w formacie wskazanym w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz. U. poz. 652). Uwzględniając rodzaj, skalę, charakter i lokalizację przedsięwzięcia w niniejszym postanowieniu wskazano na szczegółową i wnikliwą analizę aspektów związanych z ochroną przyrody oraz środowiskiem gruntowo-wodnym. Wskazano również na konieczność określenia wpływu inwestycji na krajobraz oraz zagadnienia dotyczące klimatu.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji niniejszego postanowienia.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie, służy stronom zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kaliszu, ul. Częstochowska 12, za pośrednictwem Wójta Gminy Lisków, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

WÓJT
ch
Maria Krawiec

Otrzymują:

1. Inwestor;
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 k.p.a.;
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79, 60 - 529 Poznań;
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Kaliszu, ul. Skarszewska 42A, 62-800 Kalisz;
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu, Kościuszki 6 , 62 – 800 Kalisz;